

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Usurarij [et] raptores [com]parantur

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymūdi.

eorū ille tenet restituere. vt p̄ extra de vsur. Secūdo ih̄stet eis eccl̄astica sc̄p̄
pultura Tercio inhihet eis oia eccl̄astica sacramēta. z p̄ncipalr̄ euchar̄
stia inhihet nisi velint penitere z illud reddere z p̄ tali facto satis facere

¶ Quarto nota. q̄ pueri q̄ possidēt p̄dia acq̄sita p̄ vsurā a patre debēt
ea reddere. imo nō tm̄ ip̄i. s̄z oēs successorēs z heredes eorū tenent vsuras
reddere. z nō tm̄ vsuras. imo etiā rapinā z furtum huius vsurarij. Et si
nō fecerint erūt vsurarij. z hoc si sciūt se possidere vsurā. furtū vel rapinā
vt p̄ extra de vsuris. Pro q̄ sciendū fm̄ sapientē. tūc q̄ t̄gīt p̄ccē coīnq̄
nabit ab ea. ergo t̄gētes vel possidētes vsurā patris dānātur nisi resti
tuāt z maculant eadē p̄ccē. s̄z vsura. imo deus multoties punit filios t̄p̄
liter p̄pter peccata parentū Et si fuerint imitatorēs paterni sceleris eterna
liter dānātur. vñ in Edo. ego sum deus tuus fortis visitās p̄ctā pa
rentū in filijs tuis in terciā vel quartā generatōem in his q̄ oderūt me

¶ Quinto notandū. q̄ vsurarij z raptōres in l̄ra tene p̄parant ad m̄it
cem. qz ois vsurarius est raptor: z nō ecōuerso. naz vsurarius recipit alie
na. z ambo obligātur ad restitutōem.

¶ Sexto nota. licet ois auarus elongabit a deo. tm̄ p̄cipue vsurarij q̄
theologi sic declarāt. qz ip̄e vsurarius est peior dyabolo. qz dyabolus nō
dimittit peccatori minimū p̄ctm̄ impunitū nisi talis faciat p̄niam. sic vsu
rarius nō dimittit vnū grossum nisi debito satis faciat. Itē vsurarius pe
ior est toto inferno. qz infernus in passiōe d̄ni restituit illa q̄ nō fuerūt sua

Sz ip̄e vsurarij in passiōe d̄ni nō potuit moueri ad dimittēdū vnā obu
lū debitori. vbi tm̄ tor^o infern^o mouebat z restituit imediāte illa q̄ nō fue
rūt sua. iō peior est eo. Etia vsurarij est peior om̄i fure. qz fur furat p̄ inter
media. s̄z vsurarij furat sine medio. qz die noctūqz depaupat z exhereditat
hoies Et iō Abacuc p̄pheta de eo d̄t sic. Si fures introissent ad te z la
trones p̄ noctē vtiqz nō sustinuisset. s̄z clamores suscitasset. s̄z tra vsura
riū clamare nō potes. z in h̄ est peior: oī fure. Etia vsurarij est peior iuda
traditor: x̄pi. qz iudas pecuniā reddidit. vt habet p̄ beatū Dartheū dicens.
tē. p̄nā duc^o retulit triginta argēteos dicēs. peccauit tradēs sanguinē ius
stū. qd̄ minime facit vsurarij. q̄ nō restitueret debitori dimidiū grossū

Etia vsurarij est peior oī creatura. qd̄ p̄z ex eo. qz vsurarij vedit qd̄ oibz ē
eōe z h̄ ip̄e appropat sibi. qz t̄ps est eōe oibz qd̄ ip̄e vedit. Et iō d̄t l̄ra (vix
ē medicina) z h̄ est vix nisi ip̄e illd̄ p̄us restituat. z si ip̄e p̄t reddere nullo
mō dz absolui nisi reddat. qz p̄ctm̄ non dimittit nisi ablatū restituat. De
q̄ etiā iniquitate d̄t Job. qz celi iniquitatē eo p̄ reuelabūt. z terra surget a duc
sum eos. Itē oia elemēta abhorēt vsurarios accipe. excepto igne. vt habet
p̄ b̄m̄ Dartheū. Itē vos maledicti in ignē eternū. Pro q̄ nota. qz vsura
rij raptōres z fures raro saluātur. vñ p̄pheta. Ne q̄ p̄gregat nō sua Itē in
actibz ap̄loz. pecuniā tua tecū sit in p̄ditōem. nā tales rarissime restitūt.
q̄uis b̄n̄ possent restituere. q̄ om̄ibz istis d̄z. mittite in tenebras exteriores
eos donec reddāt nouissimos q̄drātes. q̄ d̄z in textu (Interimūt)

¶ Ultimo nota. dubitat circa l̄rām. vñ vsurario vsure sint restituende
q̄s dedit alijs. exq̄ vsurarij nō absoluit nisi reddat vsuras. Rūdet qz vsu
rario nō s̄z restituēde vsure q̄s dedit alijs nisi p̄us restituat oēs vsuras q̄s
ip̄e recepit. Itē dubitat. an h̄ recipere elemosynā ab vsurarijs. Rūdet qz h̄

Folium CXIII.

putat q̄ vsurarius nō sit impotēs ad restituēdū vsurā. tūc licite p̄ ab eo capi elemosyna. Si aut̄ p̄sumit q̄ reddit̄ ipotēs tūc nō est licitū ab eo capere elemosynā. imo si q̄s recipet tenet reddere istis a q̄b̄ ora est vsura

.i. genitor. i. definet .i. illarū rerū
Si pater assignat agrozum siue domozum

.i. vadimonia .i. p̄seruādo
Pignora nubilibus pueris de percipiēdo

.i. vltra pecuniā capitālē .i. nō d̄ vsura
Quod superest sorti signate. non reprobatur

s̄ alicui. s̄ aliq̄s. i. p̄ueniēter. s̄ bona
Obligat ecclesie miles licite bona que de

s̄ eccle. possidet. s̄ miles .i. famulari s̄ eccle
Hac tenet. ipse nihil seruire tenetur eidem

.i. seruitio corpali s̄ bona. i. absoluta
Corporis obsequio. quin sint prius ipsa redempta

s̄ tibi h̄nti .i. vadiū .i. cautela
Si placet accipias pignus sub conditione

s̄ pign̄ .i. rehabueris pignore
Tali. q̄ vacet hoc tua quando resumpseris ex hoc

.i. p̄cessero pecuniā. scz neq̄ pullū neq̄ aucā
Si tibi prestitero summam sperans nihil ex hoc

.i. recepturū talis pctōr in tali casu
De percepturum. non vsurarius hic sum

Hic autor ponit alia documēta volens si aliq̄s assignat pueris nubibz libz bona. tūc illi q̄ accipiūt eos in m̄monū p̄nt licite accipere totū assignatū. licz aliqd̄ vltra sortē sit cū istis bonis. Deū subdit scdm̄ documentū dicens. q̄cūq̄ miles possidet aliq̄ bona sibi p̄cessa ab eccleā obligat̄ isti ecclesie. z infra istā obligatōem nō tenet seruire huic eccle. Deū subdit tertiū documētū dicens. si aliq̄s accipet pign̄ ab aliq̄ sub hac p̄ditōe q̄ quicunq̄ a fructibz vel a laboribz illi p̄pignozis intantū subleuaret q̄tū ei p̄cessit tūc d̄z ei restituere pignus sine reuocatōe summe p̄cepte. z h̄ nō est vsura. verbi gr̄a. si ego p̄cedere vni marcā p̄ qua ip̄e poneret mihi equū. si tūc illi equū tādū obseruare d̄ nec fructū vni marcæ acq̄siui. tūc post hoc restituo ei equū z nō reuoco pecuniā sibi p̄cessam. z sic tūc ibi nō est vsura.

Circa lrām nota. vsurarij sunt duplices. nā q̄dam sunt publici. z q̄dam puati. Si sunt publici. tunc puniātur in sancta eccleā multiplici torz p̄ mēto. p̄mo p̄ sententiā excoīcatōis. secūdo p̄ puatōnem z munitionis. tertio p̄ abnegatōem ecclesiastice sepulture. z sic de alijs. Si aut̄ sunt vsurarij puati isti sunt multiplices. Nā q̄dam sunt ex facto. vt qui p̄cedunt pecuniā am iudeis z nomen vsurarij nō h̄nt. licet sint p̄cipēs luoz. Alij sunt ex intentione. vt si quis concedit alteri pecuniā causa dei vel gratis. et si ex tali sperat aliquod subsidium sibi. tūc illa intentio facit eum vsurarium. Et sic patet quō sola spes facit vsurarium. Alij concedunt pecuniā ad